Η γλώσσα C

Νέοι και σύνθετοι τύποι (typedef & structs & unions)

typedef (I)

- Η C επιτρέπει να δώσουμε οποιαδήποτε ονομασία μας αρέσει σε έναν υπάρχων τύπο.
- ❖ Π.χ. δεν μου αρέσει το "int", "char" κλπ.
  - Μπορώ να τα «βαφτίσω» με δεύτερο όνομα (ψευδώνυμο) με την typedef.
- ❖ Παραδείγματα:

```
typedef int Integer; /* ψευδώνυμο του τύπου int */
typedef char Character; /* ψευδώνυμο του τύπου char */
int n, m;
Integer x;
Character c;
x = n;
c = 'a';
```

typedef (II)

- Η C επιτρέπει να ορίσουμε έναν νέο τύπο, με όποια ονομασία μας αρέσει.
- ❖ Παράδειγμα: θέλω να ορίσω τον τύπο «δείκτη σε χαρακτήρα» και να τον ονομάσω «pchar».
  - Το κάνω πάλι με την typedef.

Πολύπλοκα typedef

- Και πιο πολύπλοκοι τύπο!
   Π.χ. θέλω να ορίσω τον τύπο intarray, «πίνακας 10 ακεραίων».
   typedef int intarray[10];
   intarray A = { 0, 1, 2 };
   A[5] = 15;
   Π.χ. τύπος πίνακα με 10 pointers σε γαρακτήρες.
- T.χ. τύπος πίνακα με 10 pointers σε χαρακτήρες
   typedef char * pchar; /* Νέος τύπος, "pchar" */
   typedef pchar pcarray[10]; /* Πίνακας με 10 pchar */
   pcarray names;
   names[0] = "Bill";
   names[1] = "Demi";
   names[2] = names[0];

Συνταγή για typedef

- Αν θέλετε να ορίσετε έναν νέο τύπο, αλλά δυσκολεύεστε στο πως να τον εκφράσετε, υπάρχει ο εξής απλός κανόνας:
  - 1. Σκεφτείτε ένα όνομα (π.χ. mytype)
  - 2. Ορίστε μία *μεταβλητή* mytype ακριβώς όπως θα την θέλατε
  - 3. Τοποθετήστε τη λέξη "typedef" μπροστά από τη δήλωση της μεταβλητής.

Παράδειγμα:

- Κάνω επεξεργασία εικόνων και για κάθε πίξελ χρησιμοποιώ ένα πίνακα 3
   χρωμάτων (RGB red, green, blue). Θέλω να ορίσω έναν νέο τύπο που να μου δίνει αυτόν τον πίνακα.
- 1. Θα τον πω "color".
- 2. Είναι πίνακας 3 ακεραίων, άρα αν ήταν μεταβλητή θα οριζόταν ως εξής: int color[3];
- Ολοκλήρωση με typedef: typedef int color[3];

Χρήση:

```
color c = {50, 50, 50}, pixels[100];
pixels[5][0] = c[0];
```


Η γλώσσα C

Δομές (structs)

Εισαγωγή

- Οι δομές στη C επιτρέπουν τον ορισμό σύνθετων τύπων δεδομένων πέραν των βασικών τύπων που προσφέρει η γλώσσα
  - Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνουμε καλύτερη οργάνωση των δεδομένων
- Πολλές φορές θέλουμε να διατηρούμε συλλογή από πληροφορίες για MIA οντότητα, π.χ. μία μεταβλητή «εργαζόμενος» θα θέλαμε να εμπεριέχει και το όνομα και το επώνυμο και την ηλικία του, αντί να ορίσουμε 3 ξεχωριστές μεταβλητές.
  - Μια δομή περιλαμβάνει μια συλλογή από ανομοιογενή πεδία (διαφορετικών τύπων)
     που ομαδοποιούνται με ένα μόνο όνομα που αντιστοιχεί στον νέο τύπο δεδομένων
- Ο ορισμός μιας μεταβλητής του νέου τύπου δεδομένων αντιστοιχεί στον ορισμό μιας συλλογής από μεταβλητές που αντιστοιχούν με τη σειρά τους στα πεδία της δομής που ορίσαμε.

```
struct person {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
};
```


Δηλώσεις μεταβλητών

- ❖ Προσοχή στη λέξη **struct**:
  - Αρχικά χρησιμοποιείται για να ορίσει την δομή και την ετικέτα/όνομα της και
  - Στη συνέχεια χρησιμοποιείται για να ορίσει μεταβλητές αυτού του τύπου δομής.
- ❖ Παράδειγμα:

Μπορεί κάποιος να κάνει και τα δύο σε ένα (όχι καλό!):

Αρχικοποίηση με αγκύλες:

```
struct person x = {"Στέλιος", "Μπέης", 'M', 40};
```

Όπως και στους πίνακες, μπορεί να γίνει αρχικοποίηση μόνο μέχρι κάποιο πεδίο. Τα επόμενα πεδία αρχικοποιούνται αυτόματα στο 0.

Πίνακες από δομές

❖ Πίνακας από δομές: struct person people[40];

```
struct person {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
 };
```

Ορισμός δομής & μαζί δήλωση μεταβλητής: struct person { } people[40];

❖ Αρχικοποίηση:

```
struct person people[] = {
                {"Στέλιος", "M", 'M', 40},
               {"Κώστας", "Α", 'Μ', 50}
  };
```

Πρόσβαση στα πεδία μίας δομής

- ❖ Χρήση: <δομή>.<πεδίο>
  - x.firstName
  - > x.age

```
struct person {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
};
```

* Π.χ.
struct person x = {"Στέλιος", "Μπέης", 'M', 40};
printf("%c", x.gender);
x.age ++;

* Π.χ.
struct person people[40]; /* Πίνακας με δομές */
...
printf("%c", people[3].gender); /* Στοιχείο 3 */
people[4].age ++; /* Στοιχείο 4 */

Παράδειγμα Ι

```
struct person {
         char firstName[20];
         char lastName[20];
         char gender;
         int age;
   };
int main() {
   struct person x, y;
   strcpy(x.firstName, "rivaldo");
   strcpy(x.lastName, "unknown");
   x.gender = 'M';
   x.age = 37;
             /* Προσέξτε αυτό! Αντιγράφονται ΌΛΑ ΤΑ BYTES */
   y = x;
   return 0;
```

Παράδειγμα ΙΙ

```
struct person {
         char firstName[20];
         char lastName[20];
         char gender;
         int age;
   };
int main() {
   struct person x, y;
   scanf("%s", x.firstName);
   scanf("%s", x.lastname);
   scanf("%c", &(x.gender));
   scanf("%d", &(x.age));
   y = x;
   return 0;
```

Προσοχή στα πεδία που χρησιμοποιείτε!! (Ι)

```
struct person {
        char *firstName; /* Αντί για πίνακες */
        char *lastName;
        char gender;
        int age;
  };
int main() {
   struct person x, y;
   scanf("%s", x.firstName);
   scanf("%s", x.lastname);
   scanf("%c", &(x.gender));
   scanf("%d", &(x.age));
   y = x;
   return 0;
```

Είναι όλα ΟΚ???

Προσοχή στα πεδία που χρησιμοποιείτε!! (Ι)

```
struct person {
        char *firstName; /* Αντί για πίνακες */
        char *lastName;
        char gender;
        int age;
  };
int main() {
   struct person x, y;
   x.firstname = (char *) malloc(20); /* Should check for NULL... */
   x.lastname = (char *) malloc(20); /* Should check for NULL... */
   scanf("%s", x.firstName);
   scanf("%s", x.lastname);
   scanf("%c", &(x.gender));
   scanf("%d", &(x.age));
   y = x;
   return 0;
```

QUIZ

Τι γίνεται στο τέλος με το y???

typedef για ευκολία

❖ Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την typedef ώστε κάνουμε τις δηλώσεις

```
μας απλούστερες, π.χ.
 struct person_s {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
   };
typedef struct person_s person_t;
 int main() {
    person_t p;
    p.age = 12;
    return 0;
 }
```

Στυλ προγραμματισμού:

Το struct και το όνομα του τύπου από το typedef πρέπει να συνδέονται με συστηματικό τρόπο (ή ακόμα και συνώνυμο).

Συνήθης τακτική / σύμβαση:

Struct: person ή person_s

Typdef: Person, person_t

Συνδυασμός struct με typedef

Ορισμός struct και τύπου μαζί:

```
typedef struct person_s {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
  } person t;
int main() {
    person t p;
    p.age = 12;
    return 0;
```

```
Κι άλλη (κακή) εκδοχή: μη-ονοματισμένο struct
 typedef struct {
      char firstName[20];
      char lastName[20];
      char gender;
      int age;
  } person_t;
 int main() {
      person t p;
      p.age = 12;
      return 0;
```

Εμφωλευμένες δομές

Οι δομές μπορεί να είναι ένθετες, δηλαδή να φωλιάζονται η μια μέσα στην άλλη, δημιουργώντας πιο πολύπλοκες δομές:

```
struct family {
    struct person father;
    struct person mother;
    int        numofchildren;
    struct person children[5];
};
```

Εμφωλευμένες δομές – παράδειγμα

```
struct family {
  struct person
                     father;
                     mother;
  struct person
  int
                     numofchildren;
                     children[5];
  struct person
};
int main() {
  struct person x, y, z;
  struct family fml;
  fml.numofchildren = 2;
  strcpy(fml.father.firstName, "Joe");
  strcpy(fml.children[0].firstName, "Marry");
  return 0;
```

Πράξεις/λειτουργίες σε δομές

- ❖ Επιτρεπτές πράξεις/λειτουργίες σε μια δομή είναι:
  - η αντιγραφή της
  - η απόδοση τιμής σ' αυτήν ως σύνολο
  - η εξαγωγή της διεύθυνσής της με &
  - η προσπέλαση των μελών της

❖ Επιτρέπονται

- <struct> = <struct> (αντιγράφονται τα πάντα)
- &<struct> (δείκτης στο χώρο που αποθηκεύεται το struct)
- <struct>.πεδίο

❖ Ο δομές **δεν μπορούν να συγκριθούν**, δηλ. <u>δεν επιτρέπεται:</u>

<struct> == <struct>

Πράξεις σε δομές

 Μεταβλητές τύπου δομής μπορούν να μεταβιβαστούν ως ορίσματα σε συναρτήσεις όπως επίσης και να επιστραφούν ως αποτελέσματα συναρτήσεων

```
struct person inc_age(struct person x) {
  x.age += 1;
  return x;
int main() {
  struct person x1, x2;
  x1.age = 45;
  x2 = inc_age(x1); /* Πέρασμα με τιμή (copy) */
 return 0;
```

Δομές και δείκτες

• Παράδειγμα δείκτη σε δομή struct person p; struct person *pp;

Νόμιμες εκφράσεις:

```
pp = &p;
printf("%s", (*pp).firstName);
```

- ❖ Οι εκφράσεις τύπου (*pp).firstName απαιτούν πάντα παρενθέσεις
- Eναλλακτικά: pp->firstName, δηλαδή(*pp). ≡ pp->

Παράδειγμα - Μεταβίβαση με τιμή

```
#include <stdio.h>
struct person {
    char firstName[20];
    char lastName[20];
    char gender;
    int age;
  };
void initPerson(struct person p) {
    strcpy(p.firstName, "xxxxx");
    strcpy(p.lastName, "yyyyy");
    p.gender = 'M'; p.age = 40;
int main() {
    struct person q;
    q.age = 0;
    strcpy(q.firstName, "");
    strcpy(q.lastName, "");
    initPerson(q); /* Με τιμή */
    printf("%s %s %d\n", q.firstName, q.lastName, q.age);
    return 0;
```


Παράδειγμα - Μεταβίβαση με αναφορά

```
#include <stdio.h>
struct person {
                                             Για μεγάλες δομές, η μεταβίβαση
     char firstName[20];
                                             με δείκτη είναι γενικά
     char lastName[20];
                                             αποτελεσματικότερη, επίσης
     char gender;
                                             χρειάζεται όταν χρειάζεται να
     int age;
                                             κάνουμε πέρασμα με αναφορά.
  };
void initPerson(struct person *p) {
     strcpy(p->firstName, "xxxxx");
     strcpy(p->lastName, "yyyyy");
     p->gender = 'M'; p->age = 40;
int main() {
     struct person q;
     q.age = 0;
     strcpy(q.firstName, "");
     strcpy(q.lastName, "");
     initPerson(&q); /* Με αναφορά */
     printf("%s %s %d\n", q.firstName, q.lastName, q.age);
```


23

return 0;

Παράδειγμα 1

```
#include <stdio.h>
struct person {
    char name[20];
    int age;
  };
struct person inc_age(struct person x) {
  x.age += 1;
  return x;
int main() {
  struct person a = {"Me", 10};
  struct person c;
  c = inc_age(a);
  printf("C:%d A:%d\n", c.age, a.age);
  return 0;
```

\$./a.outC:11 A:10

Παράδειγμα 2 – δομές και δείκτες

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
struct person {
         char name[20];
         int age;
    };
struct person inc age(struct person x) {
   x.age += 1;
   return x;
void inc age ptr(struct person *x) {
   x \rightarrow age += 1;
int main() {
   struct person a = {"XXX", 10}, b = {"YYY", 20}, c;
   c = inc_age(a);
   inc age ptr(&b);
   printf("C:%d A:%d B:%d \n", c.age, a.age, b.age);
   return 0;
```

\$./a.out C:11 A:10 B:21

Παράδειγμα 3 (1/2)

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
struct name{
    char *fname;
    char *lname;
    int letters; /* Πλήθος γραμμάτων επώνυμου + μικρού ονόματος */
 };
void getinfo(struct name *pst) {
   char temp[81];
   printf("First name ? ");
   fgets(temp, 80, stdin);
                                                      /* Διάβασμα */
   pst->fname = (char *) malloc(strlen(temp) + 1);
                                                      /* Δέσμευση μνήμης*/
   if (pst->fname == NULL) exit(1);
   strcpy(pst->fname, temp);
                                                      /* Αντιγραφή */
   printf("Last name ? ");
   fgets(temp, 80, stdin);
   pst->lname = (char *) malloc(strlen(temp) + 1));
   if (pst->fname == NULL) exit(1);
   strcpy(pst->lname, temp);
```


Παράδειγμα 3 (2/2)

```
/* Συνέχεια */
void computeLen(struct name *pst) {
   pst->letters = strlen(pst->fname) + strlen(pst->lname);
}
void cleanup(struct name *pst) {
   free(pst->fname);
   free(pst->lname);
int main() {
   struct name x;
   getinfo(&x);
   computeLen(&x);
   printf(" %s %s %d\n", x.fname, x.lname, x.letters);
   cleanup(&x);
   return 0;
```


Παράδειγμα – πίνακες και δομές (1/2)

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
typedef struct student \{ /* \Theta\alpha \phi \nu \lambda \dot{\alpha} \mu \in \beta \alpha \theta \mu \rho \lambda \dot{\alpha} \nu \}
       int AM;
      int grade;
   } Student;
void calculate stats(Student class[], int studNo);
void print student details(Student class[], int studNo);
int main(int argc, char *argv[]) {
    Student *class;
    int i, n;
    n = atoi(argv[1]); /* Εκτέλεση του προγράμματος με ορίσματα */
    class = (Student *) malloc(n*sizeof(Student));
    for (i = 0; i < n; i++) /* \Delta i \alpha \beta \alpha \sigma \mu \alpha n \phi o i t \eta t \omega v - \beta \alpha \theta \mu \omega v */
        scanf("%d%d", &class[i].AM, &class[i].grade);
    print student details(class, n);
    calculate stats(class, n);
    return 0;
```


Παράδειγμα – πίνακες και δομές (2/2)

```
void calculate_stats(Student class[], int studNo) {
   int i;
   int max = 0;
   for (i = 0; i < studNo; i++) {
      if (class[i].grade > max)
          max = class[i].grade;
   printf("MAX GRADE = %d\n", max);
}
void print student details(Student class[], int studNo) {
   int i;
   printf("AA \t AM \t GRADE\n");
   for (i = 0; i < studNo; i++) {
      printf("%d \t %d \t %d\n", i, class[i].AM, class[i].grade);
}
```

Σύνθετο παράδειγμα

```
{ char first[20]; char last[20]; };
struct Name
struct An8rwpos { struct Name gname; float income; }
int main() {
   struct An8rwpos people[2] = { \{\{\text{"A", "B"}\}, 123.4\}, \{\{\text{"C", "D"}\}, 345.67\} \};
   struct An8rwpos *p, me;
   me = *(p+1); /* = p[1] (το πρώτο στοιχείο του p) */
   printf("%s %s %f \n\n", /* A B 123.400000 */
          p->gname.first, p->gname.last, p->income);
                                                           $./a.out
   printf("%s %s %f \n", people[1].gname.first,
          people[1].gname.last, people[1].income);
                                                               В
                                                                   123,400000
   printf("%s %s %f \n",
          me.gname.first, me.gname.last, me.income);
   printf("%s %s %f \n\n", (*(p+1)).gname.first,
                                                           C
                                                               D
                                                                   345.670000
          (*(p+1)).gname.last, (*(p+1)).income);
                                                               D
                                                                   345.670000
   strcpy(p[1].gname.first, "X");
                                                               D
                                                                   345.670000
   strcpy(p[1].gname.last, "Y");
   p[1].income = 0.0;
                                                           Χ
                                                                  0.000000
                                                              Υ
   printf("%s %s %f \n", people[1].gname.first,
                                                               D
                                                                   345,670000
         people[1].gname.last, people[1].income);
   printf("%s %s %f \n\n",
```

me.gname.first, me.gname.last, me.income);

Ισοδύναμες εκφράσεις στο προηγούμενο παράδειγμα

```
/* struct An8rwpos people[2] = { {{"A", "B"}, 123.4},
                                {{"C", "D"}, 345.67} };
   struct An8rwpos *p, me;
  p = &people[0];
  me = *(p+1);
*/
Υπάρχουν δύο σύνολα ισοδύναμων εκφράσεων
❖ 1º σύνολο:
    printf("%s\n", p->gname.first);
    printf("%s\n", people[0].gname.first);
    printf("%s\n", (*p).gname.first);
❖ 2° σύνολο:
    printf("%s\n", me.gname.first);
    printf("%s\n", people[1].gname.first);
    printf("%s\n", (*(p+1)).gname.first);
```

Η γλώσσα C

Αναφορές σε δομές

Αναφορές (προς ίδιου τύπου δομή)

❖ Δεν επιτρέπεται

```
struct Employee {
  char name[20];
  int age;
  struct Employee manager;
};
```

❖ Επιτρέπεται

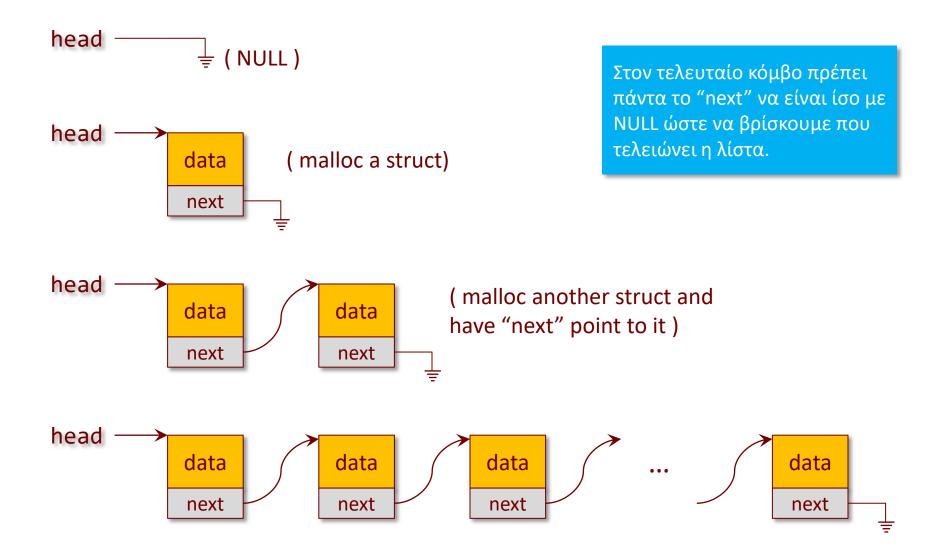
```
struct Employee {
  char name[20];
  int age;
  struct Employee *manager;
};
```

Αναφορές

* Επίσης επιτρέπεται (κυκλική αναφορά)

```
struct s1 {
 struct s2 *p;
struct s2 {
 struct s1 *q;
```

Παράδειγμα – αναφορές / δυναμική λίστα (1/3)

Παράδειγμα – αναφορές / δυναμική λίστα (2/3)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
struct listnode {
                           /* Define our simple struct */
  int value;
                         /* We store our data (a number) here */
  struct listnode *next; /* Pointer to the next node in the list */
};
typedef struct listnode listnode_t; /* for simplicity & clarity */
/* Calculate the sum of all numbers in the list */
void find sum(listnode t *node)
  int sum = 0;
  while (node != NULL) { /* Traverse the list till its end */
    sum += node->value; /* Value of current node */
   node = node->next;  /* Point to the next node */
  printf("sum of numbers = %d\n", sum);
```


Παράδειγμα – αναφορές / δυναμική λίστα (3/3)

```
int main()
 listnode t *node, *head = NULL; /* head: pointer to start of list (empty now) */
 int
             n;
 printf("How many numbers? ");
 scanf("%d", &n);
                                   /* This should be positive... */
 for (; n > 0; n--) {
   node = (listnode t *) malloc(sizeof(listnode t)); /* Malloc 1 node (struct) */
   if (node == NULL) return (1);
   scanf("%d", &node->value); /* Read & store number */
   if (head == NULL) { /* Empty list */
                                                               head
                                                                       🗣 (NULL)
     node->next = NULL; /* No more nodes after this one */
                                                               head
     head = node; /* The only node in the list */
                                                                      next
   else {
                        /* Non-empty list; insert new node */
     node->next = head; /* Inserted in the beginning */
                                                                      data
                                                                               data
     head = node; /* Head now points to the new node */
                                                                      next
                                                                               next
 find sum(head);
                             /* Call by passing the starting node of the list */
 return (0);
```


Η γλώσσα C

Ενώσεις (unions)

Ενώσεις (Unions)

- Οι ενώσεις είναι μια ειδική περίπτωση «δομών» οι οποίες επιτρέπουν να κάνουμε οικονομία στη μνήμη.
  - Σε αντίθεση με τα structs, δεν αποθηκεύονται όλα τα πεδία αλλά μόνο ένα από αυτά!!
- Για παράδειγμα, ένα πρόγραμμα δέχεται ως είσοδο έναν int ή έναν double (ανάλογα με το τι επιλέγει ο χρήστης) όχι και τα δύο μαζί. Πώς το αποθηκεύουμε αυτό;

Ενώσεις

- Μια ένωση αποτελείται από μια συλλογή πεδίων εκ των οποίων το πρόγραμμά μας μπορεί να επιλέξει ένα από όλα κάθε φορά.
- Τα στοιχεία/πεδία μιας ένωσης μοιράζονται τον ίδιο χώρο μνήμης!!
- ❖ Χειρισμός σαν να είναι structs.

Παράδειγμα – Ενώσεις

```
#define INT TYPE 1
#define REAL TYPE 2
struct item {
   int type;
   union {
        int
            ival;
        float fval;
   } value;
};
int main() {
   struct item x;
   x.type = INT TYPE;
   x.value.ival = 4;
   printf("%d %f\n", x.value.ival, x.value.fval);
   x.type = REAL TYPE;
   x.value.fval = 28000.5;
   printf("%d %f\n", x.value.ival, x.value.fval);
   return 0;
```

```
$./a.out
4 0.000000
1188741376 28000.500000
```

Παράδειγμα – Ενώσεις

```
#define INT TYPE 1
#define REAL TYPE 2
struct item {
   int type;
   union {
        int ival;
        float fval;
   } value;
};
void print item(struct item x) {
   if (x.type == INT_TYPE)
      printf("value = %d\n", x.value.ival);
   if (x.type == REAL_TYPE)
      printf("value = %f\n", x.value.fval);
int main() {
   struct item x = {INT_TYPE, { 4 }};
   print_item(x);
   return 0;
```

\$./a.out value = 4